

TREND: vaid kaks parteid

Hugo Hiibus

VAID KAKS: Tillukesele Eestile üle kahe erakonna ei mahu.

Maalapike, mil nimeks Eesti, on maailma jaoks imepisike. „Ega Eestisse üle paari erakonna palju mahugi!“ võib mõnigi eestlane seepeale hüüatada. „Ongi parem – mida vähem parteisid, seda vähem poliitikuid peab maksumaksja üleval pidama,“ arvab mõni lihtsameelsem tava-kodanik.

Ometi oleme liikumas ohtlikusse arengujärku, kus on kadumas vastastikku tasakaalustuvad jõud.

Vahepealsetel aastatel on peaminister Ansipi juhtimisel pea kogu võim koondatud ühe jõu ehk Reformistliku Isamaaliidu kätte.

Kuigi parempoolsed on oskusliku PR-kampaaniaga lõõnud riigi fassaadi särama, on tegelikkuses järele jäänud üsna vähe neid jõude, kes julgevad seda olukorda sisuliselt kritiseerida.

Praeguseks on suurema osa poliitilisest võimumaastikust hõivanud vaid kaks parteid, Reformierakond ja IRL. Mis tegelikult kokku moodustavadki ühe partei – kui valijad ühest tüdinavad või ühe peale vihastavad, joostakse teise juurde. Nii pendeldatakse valimistest valimistesse edasi-tagasi kahe kuhja vahel ega saada aru, miks Eestis asjad on nii, nagu nad on. Aga Eestis ongi asjad just nii, nagu sellele ühisele paremjõule kasulik.

arvatud Rahvusringhääling. Teine partei, mille olemasolu aktsepteeritakse, on SDE. Sest eks igas korralikus Euroopa riigis peab üks sotsiaaldemokraatlik partei olema, kuna see seob ühiskonnas natuke vasakpoolsemad meeleolud, pehmenab või varjab alasti ja halastamatu parempoliitika, suunab parempoliitike hoolimatut lageraide rahulikumatesse rööbastesse, et hoida ühiskonda koos.

Nii nagu Isamaad, nii on ka SDE-d Eestis osaliselt rahastatud algusest peale välismaalt, sealhulgas Venemaalt, ja SDE otsene kohustus selle eest on olnud üldjuhul leppida parempoolsete võimuga, mis ongi teostunud Eestis juba pea 16-ndat aastat järjest. SDE osa on mitte väga teravalt sekkuda, ehk teisisõnu, mitte teostada iseseisvat vasakpoolset poliitikat. Eestis olemegi näinud, et SDE ei ajagi mingit oma asja,

rääkimata vasakpoolsest poliitikast. Korra Jüri Pihli juhtimisel asuti küll reaalset valijate ootusi täitma, kuid kui hakati reaalset ohtu kujutama valitsevale koalitsioonile (nn ühepartei-süsteemile), tehti Pihliga ruttu üks-null.

Üleriigiliste positsioonide hõivamise järel on REF-IRL (nn Reformistlik Isamaaliit) süsteemset töötnud selle nimel, et täita ka kohalikes omavalitsustes võimupositsioonid oma inimestega.

Näiteks. Kohe pärast kohalike valimisi 2009 tegid Võrus koalitsiooni Kesk, SDE ja IRL – kõik koos Reformi vastu. Nad said täita valijate tahet pool aastat, kui IRL-ile anti alla käsk moodustada võim Reformiga.

Või Reformierakonna kangelaslik kanguamistöö Rakveres – vahetades välja valijate häältega linnapeaks tõusnud

SDE tulevikulootuse Rannar Vassiljevi ja asendades ta korruptsioonihõngulise „vana kala“ ja valimised kaotanud Andres Jaadlaga.

Hoogne võimuvahetus, kus trionilt tõugati Keskerakond, toimus kevadtalvel ka Väike-Maarjas. Nüüd aga tegi Reform uue diili Tartu koalitsioonis, vahetades välja kauaaegse partneri Keskerakonna ja moodustades koalitsiooni IRL-iga, kellega pole Tartus vist 15 aastat koostööd teha suudetud. Kesknädalale on sahistatud, et Tartu uue koalitsiooni taga on ilmsed ärihuvid, mis on seotud linnatranspordiga. Aga elame ja vaatame!

Kõik see on eelmäng Tallinna ülevõtmise pikaajalisele unistusele – alates valimiseaduse muudatustest, jalaga-kõhtu stiilis valimisreklaamist, väljamõeldud rahaskandaalist (mis

tõi kaasa vaid pimedatele määratud spektakli Rootsi ärihuvide esindajate poolt Bonnieri preemiaga ära ostetud ajakirjanikuga peos) ning viiendat kuud vältavast umbusalduse ettevalmistamisest.

Vahepeal võiks hingetõmbeks muidugi küsida, kas siis saabub tõesti suur õnn Eesti õuele, kui meil on kehtestatud riigis ja kõigis 226 omavalitsuses ühepartei-võim ning kui ei eksisteeri enam ühtki asutust, mida võiks juhtida keegi muu peale võimupartei mehe-naise. Sellelega oleks kahe partei võimu kehtestamine Eestis lõpule viidud – võimu teostav Reformistlik Isamaaliit ja võimu toetav Sotsiaaldemokraatlik Partei.

**URMI REINDE
INDREK VEISERIK**

Poliitiliselt alluvad ühe parempoolse partei diktaadile terve Eesti huve teisejärguliseks pidades endised tipp-poliitikud: Eesti Pangas Andres Lipstok, Riigikoh-

tus Märt Rask, Reformi-meelne õiguskantsler Indrek Teder, ERR-i juht Margus Allikmaa, kõik maavanemad, enamik kantslereid, Euroopa struktuuride ametnikud, enamik kõrgkoolide rektoreist, Kaitse-uuringute Keskus ja lõppeks peaaegu kogu meedia, kaasa

Loe edasi lk 3!

Juhtkiri

Kuhu on kadunud poliitika huvilised noored?

TÕNIS MÖLDER

Keskerakonna noortekogu peasekretär

Keskerakonna noortekogusse kuulub ligi 5700 noort, keda on rohkem kui liikmeid Roheliste parteil. Paraku läheb aktiivsete noorte leidmine aasta-aastalt raskemaks. Kuhu on kadunud tublid ja teotahtelised noored? Miks neid ei huvita poliitika?

Kui noortest räägitakse, siis esitatakse sageli küsimus: kes on noor? Levinud on vastus, et noored on kõik, kes on hingelt noored. Sama arvamust jagavad ka kesknõored. Kuid Eesti seaduste kohaselt peetakse nooreks 7–26aastast inimest.

Aktiivseks nooreks peetakse inimest, kes osaleb korralikult valimistel või kes osaleb viies erinevas noorteorganisatsioonis või kes mõtleb hoolivalt keskkonnast, keerates hambaid pestes kraani kinni või visates vanapaberi selleks ette nähtud prügikasti. Keskerakonna noortekogu peab aktiivseks noort, kes on teadlik talle avatud võimalustest, huvitub poliitikast ja tahab kaasa rääkida nii noori kui ka kogu Eestit puudutavates küsimustes.

Noorte aega sisustavad enamasti arvutimängud, sotsiaalvõrgustikud ja teler. Noort, keda huvitab lugemine, ajalugu ja maailmas toimuv, peetakse pigem erakuks kui eeskujulikuks tegijaks. Siin on erinevatel noorteorganisatsioonidel palju teha. Meie kõigi ühine eesmärk on noored kodust välja saada, tuua nad rahva sekka. Pole vahet, kas ühendus tegeleb poliitiliste küsimustega, keskkonnaga või on tavaline luulering. Oluline on noort märgata ja teda õigel ajal suunata ning kaasata. Kõik kogemused, mida noor erinevatest kooslustest ammutab, on hilisemas elus hindamatu väärtusega.

Kui noored kirjeldavad sõna *poliitika*, märgitakse esimeste asjadena: keeruline, räpane, mittevajalik. Karm hinnang, aga paraku reaalsus. Noortele tunduvad need otsused, mida lipsudes härrasmehed ja kaunites kostüümides daamid Riigikogus teevad, kuidagi võõrad ja kauged olevat. Noored ei mõtle realselt sellele, et iga seadus, mis Riigikogus kinnitust leiab, mõjutab otseselt või kaudselt nende endi elu ja tulevikku.

Noored puutuvad varem või hiljem kokku tegelikkusega. Täna nad omandavad haridust, varsti muretsevad töökoha pärast ja kunagi on väarikad pensionärid. Paraku ei mõtle me alati nii laialt. Noored peaksid leidma tee, kuidas olla kaasatud otsustusprotsessidesse. Aga noor peab seda ise tahtma, huvituma riigielust. Täna noort tuleb kohelda võrdse partnerina ja rääkida talle tema võimalustest, mitte võtta teda kui eluvõõrast ja väheteadlikku. Tunnustamine ja usaldamine aitavad noori aktiveerida, panna neid maailmasjadest rohkem huvituma.

Heaks näiteks noorte võrdsest kohtlemisest on toimekas ja teineteist tunnustav koostöö Keskerakonna ja erakonna noortekogu vahel. Hea on tunda, kui sinu arvamust kuulatakse, veel parem, kui seda ka rakendatakse. Keskerakond on saanud aru, et tänased otsused mõjutavad kõige enam meie noori, ja seepärast on kaasatud kogu erakonna tegevusse hulk noori elurõõmsaid inimesi, kellel kõigil on ühine eesmärk – muuta Eesti elu paremaks. Keskerakond on saanud aru, et noortesse investeerimine tasub end kuhjaga ära ning viljad, mida pärast maitsta, on õige magusad. Meie noortekogust on välja kasvanud terve uus põlvkond noori poliitikutuid: Lauri Laasi, Olga Sõtnik, Tiit Terik, Siret Kotka, Olga Ivanova, Rainer Vakra. Neist näiteist piisab, et aru saada, kui viljakas on olnud Keskerakonna noortekogu.

Iga noorteühenduse ülesanne on olla eeskujuks teistele organisatsioonidele oma tegusate noorte eristumise ja silmapaistvusega. Meie noortekogu on Baltimaade suurim poliitiline noorteühendus ning me tahame jätkuvalt tõsta noorte inimeste teadmisi poliitikast, laiendada nende maailmapilti ning anda neile eluks vajalikke kogemusi. Minu arvates aktiivseid noori Eestis jätkub, tuleb neid vaid märgata ja nendega tegelda.

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Urmi Reinde urmi@kesknadal.ee 6 274 583
Poliitikatoimetaja Ivri Vee ivari@kesknadal.ee 6 274 573
Uudistejuht Indrek Veiserik indrek@kesknadal.ee 6 274 571
Toimetaja Tiit Maksim tiit@kesknadal.ee

Toimetuse käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post.
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

NÄDALA NUPUD

Kesk keelustaks alkoholireklaami täielikult

Riigikogu keskerakondlased algatasid seaduseelnõu, mis täielikult keelab alkoholireklaami tele- ja raadiomeedias ning välireklaamina. Seaduse eesmärk on vähendada alkoholipruukimist laste ja noorte hulgas ning võitleda valusate tagajärgede vastu. Tarbitava alkoholi poolest on Eesti Euroopas esirinnas. Uuringud näitavad, et alkoholireklaami keelustamine vähendab oluliselt alkoholi tarbimist. OECD riikide andmetel on kange alkoholi (*pildil*) reklaami piirangutega riikides alkoholi tarvitamine 16% väiksem. Riikides, kus lisaks kangele alkoholile piiratakse ka lahja alkoholi reklaami, on joodava alkoholi kogused veel 11% võrra väiksemad. Liiklusõnnetuste arv on riikides, kus kange alkoholi reklaam on piiratud, langenud 10% võrra; nii kange kui ka lahja alkoholi reklaami piirangutega riikides on see koguni 23% väiksem.

Keskfraktsiooni liikme Priit Toobali sõnul on alkoholireklaami keelustamise teed läinud ka teised Euroopa riigid, näiteks Norras on keelustatud kogu alkoholireklaam; Soomes kange alkoholi reklaam; Rootsis on alkoholireklaam täiesti keelatud teles, raadios ja välimeedias; Prantsusmaal on keelatud alkoholireklaam televisioonis.

Toobal tõi ka näiteid meie kurvast statistikast, kus joobes autojuhtide arv kasvab ning noorimate roolijoodikute vanus on 13 eluaasta piirimal. Alkoholireklaamidest on kergemini mõjutatud ju noored ning see mõjub ühiskonnale ohtlikult.

Eesti Ajakirjanike Liit valis 2010. aasta parimaks ajakirjanikuks Rein Siku

Eesti Ajakirjanike Liidu (EAL) konkursi Aasta Ajakirjanik 2010 žürii koosseisus Ene Ergma (esimees), Rein Veidemann, Raivo Vare, Mati Talvik, Peeter Ernits ja Liina Kusma valis konkursile esitatud nominentide seast võitjaks **Rein Siku**, tunnustades tema annet ja tööd, vastutust, hoolivust ja lugupidamist inimeste vastu, kellest ja kellele ta kirjutab. Rein Sikk on ajakirjanik, kelle kirjutised on aastaid rikastanud meie meediapilti. Nominentide seast tõstis žürii esile ka **Helle Raidla**, kes "Elukirja" peatoimetajana on ajakirjast teinud sisuka ja positiivset mõtelaadi kandva väljaande, väärtustades küpses eas lugejat, kellele "Elukirja" huvitavad artiklid pakuvad mõtteainet ja äratundmisrõõmu; ning **Janek Lutsu**, kes oma senises töös Kuku raadio peatoimetajana hoidis järjepidevalt raadiokanali head taset, tegutsedes samas erksa meele ja sotsiaalselt tundliku närviga ajakirjanikuna. Aasta Ajakirjaniku tunnustuse sai Rein Sikk kätte EAL XXIV kongressil 17. mail. *EAL*

Luts

Põlva linnapeaks sai Georg Pelisaar

Pelisaar

Põlva linnavolikogu valis uueks linnapeaks keskerakondlase Georg Pelisaare. Endine linnapea Tarmo Tamm osutus valituks Riigikogusse ja siirdus rahvasaadikutööle parlamenti. „Olen uue ametikoha suhtes optimistlik ning tunnen otse Põlva elu keskmesse pöörduda,“ kommenteeris põline põlvamaalane Pelisaar ise. „Kindlasti ei tule linnapeatöö lihtne, sest Tarmo Tamm oli väga hea ja tugev juht.“

Georg Pelisaar on olnud Põlva linnavolikogu liige aastatel 1999–2003 ja esimees 2002–2006. Ta on kuulunud ka Riigikogu IX, X ja XI koosseisu. Olles olnud kauaaegne raadioajakirjanik, jätkab Pelisaar tööd sihtasutuse Tallinna Televisioon nõukogu esimehena.

Simmo Saar arvati Keskerakonnast välja

Keskerakonna juhatus arvas üksmeelse otsusega vastavalt erakonna põhikirjale Keskerakonna liikmete seast välja erakonna Pärnu piirkonna liikme, endise Kesknädala levidirektori, hilisema Pärnu abilinnapea Simmo Saare. Väljaheitmise põhjuseks nimetas erakonna juhatus erakonna maine kahjustamist pikema aja jooksul. Simmo Saarel on võimalik otsus edasi kaevata Keskerakonna aukohtusse ja erakonna kongressile. Saar kuulus Keskerakonda alates 1999. aastast.

Saar

HIIBUSE NÄDAL

KODU JA RISTIKHEIN

Trend toodab tulevikku vaid kahele parteile – parempoolsetele ja sotsidele

Algus esilehel

Kes seda ideaalmaastikku se-gab? Loomulikult Keskerakond. Ükski teoreetik pole teda al-gu-sest peale tahtnud. Juba Rahva-rinne sündis Lääne poliititeh-noloogide hirmuks, sest nende arvates pidid Nõukogudelt võimu üle võtma nn Eesti Ko-miteed, mida varustati rahaga piiri tagant. Ka Vene võimu-säilitajatele polnud mingeid tse-ntriste vaja. Rahvarindest välja kasvanud Keskerakonda pidasid igasugu „soveto-loogid“ pigem õuduseks, keda tuli tapma hakata.

See vastasseis on püsinud läbi 20 aasta. Need, kes võitlusest väsinud, on juba kas suremas või riigist lahkunud. Nii nagu polnud kel-legi vaja Väljase erakonda (s.o Tööparteid, kellest vabaneti kirvehoopidega parteimaja ustele, mäletate, umbes aastast 1997). Kellelegi polnud vaja ka Röötlit parteid (Rahvaliit kustust viimastel valimistel ilm-selt talle endalegi ootamatult, ja vaadake – kui hästi see ka-vandatud ja läbi viidud oli!). Nüüd on jäänud viimane siht-märk – maa pealt tuleb kaotada ka kõige kauem vastu pidanud Savisaare erakond. On kurb vaadata neid Kes-kpartei liikmeid, kes usuvad sirenide häälile sellest, „kuidas me teiega koostööd teeksim, kui vana paksu ees ei oleks“ jne. Seda juttu räägiti juba 90-ndatel, kui valiti välja mõned nn normaalsed keskerakond-lased ja meelitati neid mesima-gusa jutuga, et „vaat teid me küll võtaksime, aga...“.

Tegelikult on vaja lahti saada muidugi kogu Keski kambast. Aga pagan, Savisaar on saanud mingi imenipiga enda külge klammerdada venelased, ja vaat seda ei osatud ette näha. Nüüd tuleb sõimata venelasi okupantideks ja Eesti riigi vihkajateks ning näidata, kui-das Savisaar Venemaal, kott seljas, Eestisse raha tassib.

Meie meelest võiksid kõik poliitikutud raha Eestisse sisse tas-sida, mitte kogu aeg välja ve-dada, nagu seda poliitikat meil aetud on rahva vaesumise ja keskklassi sündimata jäämise hinnaga.

Keskerakond on Tallin-nas ajanud väga arukat poliitikat, nii et pea-linna on tulnud üle Eesti, lei-tud siit tööd ja kaitset. Tallinnal on hästi läinud – eriti arves-tades seda, et pooled elanikud on mitte-eestlased. Tallinn on pärl, edukas põhjamaa pealinn, vähemalt võrreldes hädise riigiga. Suur osa rahast liigub ja vilgas äri käib just Tallinnas. Reformistlik Isamaaliit ongi võtnud eesmärgiks kukutada keskerakondlik võim Tallin-nas. Tõeliste usufanaatikutena alustati seda tööd juba Keski-SDE koalitsiooni lam-

mutamisega. Nüüd on SDE tasalülitatud, sealt ohtu ei ole karta, ja edasi tegeldakse Kes-kiga üksi. Eetikapiire pühas võitluses ninasarviku vastu muidugi ei tunta. Pigem vastu-pidi – uuseetikud õpetavad, et „nende pahade parteide“ kao-tamine ongi hea ja õige.

Peaminister Ansip ju lausa jumaldab vastandamist. Vas-tandada on parim viis valit-seda. Äpardudes (kui majan-dus kukub 25 protsenti ja rah-vas lahkub hulganisti riigist) tuleb karjuda: Keskerakond on süüdi! Savisaar on süüdi! Ja „massid“ liiguvadki Keski vastu. Küsi mõne käest, mida Keskerakond talle halba on teinud, vastatakse: Mis küsi-mus see on?! Ma lihtsalt ei salli teda! Ta müüb meid Venemaal maha!

Kedagi ei huvita sisulised küsimused ega vastused, vaid emotsioonide üleskütmine, vaenlase loomine ja tema vastu poliitiliselt kurttummade väe saatmine.

Saksa filosoofi Wilhelm Georg Hegeli õpetus teesist ja anti-teesist kui sünteesist tõi Ansipile ja Reformile Pronksi-öö järel tõesti suure edu, kin-nistades paremliberaalidele eestlaste enamushääled. Keski arvates oli see neile Pyrrhose võit, mida tõestab omamoodi ka venelaste hilisem ligikaudu 80-protsendine toetus just Keski-le, kes sedavõrd barbaar-

Poliititehnoloogide armust on siin oma poliitikat teostama jäänud vaid kaks parteid – parempoolsed ja SDE (endised Mõõdukad). Likvideerida tuleb see kolmas, Keskerakond, ja sulgeda ka tema ainus häälkandja – Kesknädal.

seid võtteid oma poliitikas töö-poolest ei kasuta.

Kuidas siis Keski jagu saada, kui ta on end ootamatult tse-menteerinud venelaste suure usaldusega, ja venelased on teatavasti üsna truud, et neid Savisaare küljest lahti demon-teerida?

See ülesanne tundub esiot-sa võimatu. Järelikult tuleb käi-tuda vastupidi: hoopis Savisaar tuleb Keski eemaldada – siis kaovad sealt nii eestlased kui venelased mõlemad. Villu keiss näitas, et pea eemalda-mine toimib kehale fataalselt. Kes võiksid olla tööriistad? Loomulikult ei saa need olla Reformistliku Isamaaliidu autoriteedid, vaid parim viis ülekaaluka vastase alistami-seks on ikka kavalus. Trooja hobune näiteks – idee ei ole küll väga uus, aga on tõhus.

Viimastel kuudel ongi Keskerakond sattunud teravate kriitikanoolte lavini alla ja seda eelkõige oma inimeste seast. Reformistlik Isamaaliit on asunud 2013.

HELGED AJAD: 2005. aastal pidas üksmeelne Keskerakond oma X kongressi Rakveres. Sel sügisel on ees XII kongress. Foto Ralf R Parve

aasta kohalike omavalitsuste valimiste kampaaniat intensiivselt läbi viima, tehes seda esmajoones, ise justkui eemal viibides, keskerakondlaste endi kätega. Loodetakse, et Evelyn Sepa, Kalle Laaneti, Mart Viisitamme, Simmo Saare, Ain Seppiku ja võib-olla veel mõne teravad avalikud väljaütlemised Keskerakonna praeguse juhtkonna aadressil toodavad võimuparteid absoluutsele võimule viiva tulemuse.

ja armsamad pereliikmed? Tõsi, üldjuhul jätvad eestlased tülid koduseinte vahele, et mitte ise hiljem naeruväärseks muutuda. Kuid poliitikas kodused reeglid ei kehti, sõprussuhted ei maksa ja tänuhulka meelel pole tänases olelusvõitluses kohta.

Ja see ongi koht, kust on kõige parem tugev vastane tasakaalu-lust välja lüüa – poliitilise eesmärgiga ise Tallinnas võimule tõusta. Keskerakond saaks sellest kahtlemata hoobi, jäädes lisaks riigile opositsiooni ka pealinnas.

Nii olekski praktiliselt kogu Eesti kaetud Reformi-IRL-i võimuga, välja arvatud Ida-Virumaa. Kas see oleks eestlaste huvi-des? Kas eestlased tahavadki igavesti jääda vaeseks, teenida väikest palka, millest ei ela ära, saada väikest pensioni, mis alavääriristab eakat inimest; noor põlvkond ning maksumaksja raha eest koolitatud haritlaskond aga lahkuvad riigist, ja rikkad välismaalased ostavad üles eestlaste maa?

Meil lastakse vabalt lehvitada sinimustvalget, me käime ringi triibulistest seelikutes ja rahvustrillistest kampsunites ning katame pea oma murumütsidega – kuid samal ajal juhitakse miljardiliste investeeringute kasumeid väikse ringkonna taskutesse nii kodu-kui ka välismaal. Me oleme olnud tunnistajateks eestlas-vaenulikele poliitikale, kus see üks paremjõud on ajanud eesti inimesi kodudest välja, rohkem maksustanud vaesemaid, majandussüsteemi destabiliseerinud, sotsiaalsüsteemi kui kasumit mitte tootva valdkon-na täiesti unarusse jätnud. Kas see on eestlaste huvi-des? – küsime veelkord. Kuid ongi vaja, et me selliseid küsimusi

ei küsiks. Keskerakond ei tege-le ju praegu oma programmi täiendamise, uute ideede ot-singutega ega oma sõnumite valimisjärgse kohandamisega, vaid imestuse ja ehmatusena jälgitakse, mida see või too seal või teisel jälle Keski kohta hal-vasti ütles. Need ütled kah-justavad igal juhul erakonna tervist ja töötavad vastu (kusu-juures ilmselgelt teadlikult, sest tegemist pole ju rumalate inimeste, vaid staažikate erakondlastega) sellele, et Eesti poliitmaastikule jääks ikka kolm parteid – parem-

konnast kahjulikku poliitikat, mida kõige kujukamalt tõen-dab massiline emigreerimine.

Selles ei ole aga absoluutselt süüdi Keskerakond, vaid need kaks parteid, kes poliititeh-noloogide armust on siin oma poliitikat teostama jäänud – parempoolsed ja SDE (endised Mõõdukad). Ja et poleks kedagi, kes seda neile halasta-matult meelde tuletab ja n-õ mängu ilu rikub, on vaja likvi-deerida see kolmas partei ja sulgeda ka tema ainus hääl-kan-dja – Kesknädal.

Poliitikas paraku juhtub, et täna oled sa kullas ja homme mullas, ja siis hakkad end jälle üles töötama. Kellele see saatus on liiga raske, sel on tuhandeid muid, lihtsamaid võimalusi. Ei peaks ju oma kibestumist ja isiklikku suutmatust kon-verteerima kogu erakonna läbikukkumiseks.

poolsed, vaikiv ja leplik SDE ning reaalselt sotsiaalset poliitikat teostav Keski.

Pangem muide ka seda tähele, et Keski-sisesed opositsionäärid ei ole sõna võtnud siis, kui nad olid n-õ sadulas – ei linnapeadena, ei ministritena, ei vallavane-matena, ei parlamendisaa-dikutena. Poliitikas paraku juhtub, et täna oled sa kullas ja homme mullas, ja siis hakkad end jälle üles töötama. Kellele see saatus on liiga raske, sel on tuhandeid muid, vast siis liht-samaid võimalusi. Ei peaks ju oma kibestumist ja isiklikku suutmatust konverteerima kogu erakonna läbikukkumiseks. Praegu on paraku nii, et palju aastaid on Eestis (mis on oma olemuselt kogukondlik, n-õ talguriik, kus edu ja õnn on ajaloo alati saavutatud koos-töös ja üksteist toetades) aetud ärapanemise ja lausvaletamise poliitikat, suurele osale elanik-

Kas Keskerakond suudab praegused vastaste varjatud rünnakud üle elada? Kui erakonnas pääsevad maksvu-sele üksikute ambitsioonikate ja võimukate inimeste isiklikud huvid, aga mitte ideed, mis ühendaks kõiki 13 000 liiget, siis kindlasti mitte, sest ka keskerakondlasi ühendavad kõigest hing ja süda, mitte aga miljardid, tankid või veekahur. Rasketel hetkedel tuleb hoida ühte, see on parim kaitse – nii on ajaloo alati olnud.

Lõpuks soovitus – mõelge rohkem oma peaga, mitte ärge unuge selle siirviirulise ja kullakarvalise tilulilu saatel, mida teile infokanalitest ja häälletorudest päev-päevalt kõrvu paisatakse. Eesti venelased näiteks ei ela sellises infosulus nagu vähe-nõudlikud eestlased, ja selle-pärast nad ka oskavad valida.

Lääne-Virumaa keskerakondlased toetavad ametiühingute nõudmist alampalka tõsta

Keskerakonna Lääne-Virumaa piirkonna juhatus võttis 15. mail vastu avalduse, milles toetab alampalka tõstmist 325 eurole.

Juba aprilli lõpul sai Eesti avalikkus teada "palgarahu" lõppemisest. Tööandjate Keskliit sai Ametiühingute Keskliidult ettepaneku alustada läbirääkimisi alampalka tõstmiseks. Tegemist on reaalsest vajadusest kantud ettepanekuga, mille on tinginud rängad hinnatõusud, mis on tunduvalt raskendanud paljude inimeste igapäevast toimetulekut.

Ettepanek alampalka tõstmiseks on seda enam õigustatud, et sügavas kriisis olnud Eesti majandus näitab sealt väljumise ning kasvu märke. Praegu kehtiv alampalka määr 278 eurot kuus on mõeldud täiskohaga tööl käiva inimese hakkamasaamise miinimumiks, kuid hinnatõusude tõttu ei võimalda see enam alampalka teenivatel igapäevaelukuludega inimväärselt toime tulla.

Oleme kindlad, et Ametiühingute Keskliidu ettepanek tõsta alampalka 278 eurolt 325 euroni on igati mõistlik ning õiglane. Tuleb arvestada, et hinnatõusude lagi pole veel saavutatud, ning seega on alampalka tõstmine sellisel määral hädavajalik.

Alles tuure üles võtavad hinnatõusud pole jätnud puutumata ka toidukaupu ja eluasemekulusid. Just need valdkonnad on aga alampalka teenivatele inimestele kõige olulisemad, sest suurem osa oma sissetulekust kulutatakse just sinna. Alampalk ei tohi hinnatõusudest maha jääda!

Eesti kuulub Euroopa Liitu ja käibel on euro, kuid tuhandete Eesti inimeste elukvaliteedis pole midagi euroopalikku. Lääne-Viru Keskerakond toetab Ametiühingute Keskliidu veenvaid argumente alampalka tõstmiseks. Rõhutame, et alampalka tõstmine suurendab sisemaist nõudlust ja aitab kaasa majanduskasvule. Teiseks toob alampalka tõus kaasa ka riigi maksumulude suurenemise. Alampalk peab tõusma!

KE Lääne-Virumaa piirkonna juhatusse kuulub 21 liiget: Siret Kotka (esimees), Peeter Võsa, Urmas Tamm, Raivo Tammus, Kristiina Karpova, Toomas Varek, Rein Kurg, Julia Šimuk, Piret Aasmäe, Margus Eek, Heino Rääk, Aivo Aleste, Aira Laast, Riinu Urban, Valentina Butšenkova, Tõnis Kristmann, Terje Sander, Jaan Känna, Jelena Fjodorova, Jüri Landberg, Toomas Väinaste.

Olete teretunud

Maaema Kevadmessile

21. ja 22. mail

Skoone bastioni staadionil – Tallinn, Suur Rannavärv 1

Suur looduse- ja käsitöölaad, konverents ja kirbuturg igaühe jaoks: "Osta-müü-vaheta!"

Peateema "Energia meis endis ja meie ümber"

Esinevad Anto Raukas, Aleksei Turovski, Arvo Sirendi, Peep Siitan, Veeliks Jalakas, Eha Metsallik, Meelis Merilo jt. Kultuuriprogrammis: Eesti Talent 2011 võitja Erki Nuut lehepillil, rahvatantsuansambel "Raabiku", Aleksander Nevmerzidski kitarril ja Rammumehed

Neile, kes soovivad temaatilist sobivat kaupamüüa või keskkonnahoidlikku tegevust propageerida, on kohad soodsad.

Registreeruda koduleheküljel www.maaema.ee

Küllastajatele sissepääs tasuta!

Lugupidamisega,
Helve Laksberg
peakorraldaja, MAAEMA MTÜ

Möödunud nädalal arutas Riigikogu Keskfraktsioon e-valimiste teemat. Kohtumisel võtsid külalistena sõna näiteks vandeadvokaat Jüri Sirel ja infotehnoloogiaspetsialist Rein Rebane. Kohtumisel kõlasid e-hääletuse suhtes nii poolt- kui ka vastuargumendid ning e-valimisi vaeti erinevatelt positsioonidelt. Põhjaliku arutelu järel otsustas Keskfraktsioon arutelusid samal teemal edaspidi jätkata. Kn

Rebane: "Argumendid e-hääletuse kaitseks"

Olen infotehnoloogias olnud tegev olulise osa oma elust ehk 36 aastat. Ma ei ole küll olnud e-hääletusega seotud, aga olen seda tähelepanelikult jälginud ja tean nii mõndagi. Kahjuks sattusid põhjendamata kahtluse alla e-hääletuse turvalisus, usutavus, jälgitavus jne. Minu arvates see nii küll ei ole ja rahva hirmutamise „kurja hundiga“ maksab kätte hirmutajatele endile.

REIN REBANE

infotehnoloogiaspetsialist, IT-firma AS Spin TEK juhataja, Keskerakond

E-hääletuse infosüsteem kuulub riigi infosüsteemide hulka ja on minu arvates üks turvalisemaid Eestis kasutuses olevaid infosüsteeme. Igal juhul on ta turvalisem kui näiteks internetipangad. Seega, kui veidi süvendada skoopi, siis tuleks turvalisuse kaalutlusel üle vaadata Eestis kõik internetis kasutatavad riigi infosüsteemid, mida ka igapäevaselt tehakse. E-hääletus on hästi jälgitav ja kontrollitav ning valijate hulgas populaarne. Ei ole reaalse sellega manipuleerida, aga e-hääletus vajab edasiarendamist. Selleks

on tarvis poliitikute positiivset suhtumist ja arusaamist.

Olen kindel, et e-hääletus võimaldab Eesti kodanikel mugavalt täita oma kodanikukohust ning on paberhääletamisele heaks täienduseks. Probleemid on eelkõige seadusandlikku ja psühholoogilist laadi ning nendega seoses peaksid küll poliitikud aktiivselt tegutsema heas koostöös infotehnoloogidega.

Mõned minu tähelepanekud:

– Iga erakonna e-hääletuse tulem on korrelatsioonis erakonnasuhtumisega e-hääletusse. – Arusaamatused e-hääletuse kasutamisel on tingitud kasutuselevõtu aja poliitikute nõudmistest, et e-hääletus üldse kasutusele lasti võtta ja mis on tänini muutumata (aeg, kordushääletamine jne).

– E-hääletus on kaasaegse infoühiskonna lahutamatu, kindel ja kallutamatu vahend saada hääletustulemused ühe hääle täpsusega ja suurendada hääletamisest osavõtu prot-

senti ning on seaduse muutudes valmis rahvahääletusi odavalt läbi viima.

– E-hääletus tuleks poliitikute eestvedamisel arendada teravilikeks e-valimisteks, mis välistaks manipuleerimise, mida saab kergesti teha paberhääletusel.

– Infosüsteemi edasiarendamises peituvad samuti lahendused, kuidas ka igas metsakülas saaksid inimesed muga-

valt osaleda oma kodanikukohuse täitmisel.

Soovitan Keskerakonnal teha enda mureks aidata kodanikel kaasas käia ühiskonna arenguga, võttes endale ka e-valimiste infosüsteemi arendamise ja kasutuselevõtu eestvedajate tänuväärse rolli! Et järgmisel korral oleks Keskerakonna poolt hääletajate hulgas 50% tänuväärseid e-hääletuse kasutajaid!

Kruve: "Valijad on muutunud laisemaks"

Ma usun, et valimiste tulemust loeti ausalt ja e-hääletus väljendas lihtsalt interneti kasutajate meelsust. Pealegi ei ole 140 000 elektrooniliselt hääletajat tõstnud valimisaktiivsust (erinevus 2007. aastaga alla protsendi). Ehk siis niigi kindlad valijad on lihtsalt muutunud laisemaks ega lähe enam valimisjaoskonda.

VIRGO KRUVE

infotehnoloogiaspetsialist

Saamata jäänud mandaatide

küsimus on pigem milleski muus, sest e-hääletamisel oli kuni 34-aastaseid ligikaudu sama palju kui üle 45-aastaseid. See lükkab ümber uskumused, et noored on aktiivsed arvutiga valijad või et keskealised ei suudaks arvutit kasutada. Muidugi tuleb e-hääletamist teha paremini vaadeldavaks ja vähendada valija mõjutamise ohtusid, aga praegu selle valimisviisi vastu

Noored tantsivad koos Cool-D'ga end hingetuks!

Mai lõpul korraldab Tallinna Spordi- ja Noorsooamet noortenädala, mis kulmineerub 22. mail Salme kultuurikeskuses JJ-Street tantsukooli kevadkontserdiga, kus esineb noori tänavatantsijaid üle Eesti.

Suurejoonelisel kevadkontserdil astuvad lavale kõik tantsukooli kasvandikud, et ette näidata aasta jooksul õpitut ja tuua inimesteni enneolematu show, teatab JJ-Street Company omanik Joel Juht (**paremal**). Kahe tunni jooksul on publikul võimalik näha erinevaid tänavatantsustiile ning kaasa elada esinejatele, alustades pisipõnnidest ja lõpetades vanimatega. Lisaks tantsijatele esineb kontserdil Cool-D (**vasakul**), kes on Eesti hiphop-muusika ristiisa. JJ-Street'i kevadkontsert tähistab tantsukooli suvehooaja algust ning on mõeldud kogu perele. Piletid müügil JJ-Street'i Tallinna ja Tartu studios.

Rohkem informatsiooni portaalist www.jjstreet.ee

Timo Soini peab valitsuste ja pankade sümbioosi hukutavaks

12. mail teatas põhjanaabrite parlamendivalimiste edukaima erakonna, Põlissoomlaste juht Timo Soini, et partei asub opositsiooni ega osale enam valitsuse moodustamise läbirääkimistes.

Põlissoomlaste otsus tuli pärast seda, kui sotsiaaldemokraadid olid, vastupidi valimiseelsetele lubadustele, otsustanud toetada Soome osalemist võlgades rabeleva Portugali abistamisel ja Euroopa Liidu stabiliseerimisfondi rahastamisel.

Soini teatas avalikkusele, et Põlissoomlaste oma sõnu ei söö. Valitsuskõnelused jätkuvad Koonderakonna, sotsiaaldemokraatide ja väikeparteiade osavõtul.

Mõni päev varem, 9. mail ajalehes *Wall Street Journal* avaldatud artiklis põhjendas Soini, miks tema partei ei toeta võlgadega hätta jäänud euroala-riikide päästmist abilaenudega. Soini sõnul niisugune abi on ühtmoodi halb nii Euroopale ja Soomele kui ka abisaanud riikidele. Euroopa ei kannata mitte likviidsuskriisi, vaid maksejõuetuse gangreeni käes, ja kui seda ei amputeerita, riskib see mürgitada kogu organismi, kirjutas Soini. Soini sõnul abipaketidest väike inimene ei võida – teda lüpsatakse ja temale valetatakse, et maksejõuetut süsteemi püsti hoida. Väikesele inimesele makstakse üha vähem ja teda maksustatakse üha rohkem, et hoida seda Ponzi süsteemi üleval, märgib poliitik. Ta peab valitsuste ja pankade oma-

vahelist sümbioosi hukutavaks.

„Õiges turumajanduses saavad halvad otsused karistatud,“ rõhutab Soini. Selle asemel aga, et halvasti investeeritud rahalt kahju kanda – mis oleks Soini arvates kaasa toonud mõne panga kollapsi ja mõne panga väljaaitamise riigi poolt – otsustati kahjud laenude,

Tema sõnul ei tahtnud päästeraha saavad riigid üldse sellist „abi“, vähemalt mitte sel moel. Rahandusliku ja poliitilise kartelli õnnetuseks nende plaan ei tööta. Selle skeemi tõttu Kreeka, Iirimaa ja Portugali majandus on juba rikutud. Need riigid ei suuda kunagi säästa ja kasvada piisavalt kiiresti, et maksta

ausad koormusteid. Maksejõuetud pangad on vaja sulgeda ja maksjõuetus süsteemist välja rookida. „Turul tuleb taastada vabadus läbi kukkuda,“ kirjutab Soini. Kui panku päästetakse maksumaksjate rahadega, peavad maksumaksjad saama Soini sõnul ka nende pankade aktsionärideks, lisaks tuleb nende pankade juhatused kiirelt välja vahetada. Enne seda peavad aga kahju kandma selletaoliste pankade võlausaldajad.

Ka riigi maksejõuetuse puhul on võtmeks vabadus läbi kukkuda. „Jah, turud karistavad pankrottiläinud riike, kuid ka unustavad kiiresti,“ usub Soini. Praegune plaan hävitab aga Euroopa riikide majanduse kõrgemate makside kaudu, kus vara kandub tavalistelt peredelt üle maksejõuetute pankade kohvritesse. „Võlgade restruktureerimisega tasemele, millega on võimalik toime tulla, ning majanduskasvu ergutava poliitikaga saab riik peagi rahvusvaheliste kapitaliturgudele naasta,“ arvab Soini.

Soini kirjutab, et mõistab oma pere sõjakogemustest Euroopa Liidu loomise põhimõtteid ja väärtusi. Selline Euroopa on omamist väärt, mõõnab Soini. „Sel põhjusel vaatamata sügava murega, kuidas poliitiline eliit, kes on valmis teatud korporatiivsete huvide kaitseks Euroopa tavaliste inimeste huvid ohvriks tooma, selle projekti ohtu seab,“ kirjutab ta.

Refereeris Indrek Veiserik

JÄI KINDLAKS: Põlissoomlaste juht Timo Soini jäi kindlaks lubadustele mitte toetada Soome osalemist Portugali abistamisel. Peamiselt just see otsus maksis tema parteile koalitsioonikoha Soome tulevases valitsuses.

garantiide ja keeruliste abikonstruktsioonidega kanda maksumaksja õlule. Raha ei läinud aga võlgades majanduse aitamiseks, vaid suurte pankade ja investeerimisfirmade kohvritesse, märgib Soini.

tagasi võlad, mis Brüssel neile päästmise ettekäändel kukile on ladunud, väidab Soini. Tema sõnul pole veel hilja „gangreeni“ levikut peatada. Käesoleva poliitilise farsil asemel tuleb pankades teha

IRL kolis partei maksumaksja rahadele

Majanduskriis on jätnud oma jälje ka erakondade sisetulekutele. Isamaa ja Res Publica Liit sõlmis 20. aprillil oma Wismari 11 maja müügiks lepingu ja kolis büroo töötajatest tühjaks. Kedagi lahti ei lastud – nad saadeti lihtsalt maksumaksja tasustatud töökohtadele Riigikogus või ministriumides. Peasekretär Ken-Martti Vaher ja poliitsekretär Margus Tshahna saavad Riigikogu liikme palka, nõunikud Heleri Pent, Kati Kuusk ja Teele Holmberg on ka parlamendis IRL-i fraktsiooni nõunikud, erakonna esimehe nõunik Veiko Lukmann on kaitseminister Mart Laari nõunikuna ministriumipalgal. Kuni eelmise aastani oli välissekretär Berit Teeäär ametnik Brüsselis ja pressisekretär Rauno Veri nõunik Riigikogus. Ainult IT-nõunik Tõnis Hiiesalu näib olevat ilma maksumaksja töökohtata.

Erakonna maja müükipanekust tulid esimesed teated mõeldud aasta septembris. Kahtlustati partei sundseisu, sest majanduslik olukord oli halb.

ISAMAA MAJA MÜÜDUD: IRL müüs oma maja Tallinna kesklinnas Vene taustaga ärimehhele.

Kui vaadata viimase viie majandusaasta aruandeid, siis Isamaaliidu ja hilisema IRL-i aruandeaasta tulem oli plussis ainult 2008. aastal 2 670 601 krooniga. Seevastu aastail 2005–2007 ja 2009. aastal oli tulem negatiivne 17,3 miljoni krooniga. 2010. a. alguseks oli kokku netovara -13 109 858 krooni. Võime järeldada, et maja läks müüki, et vähendada bilansilist miinust ja vabaneda ülalpidamiskulutustest.

Maja ostis 9,5 miljoni krooniga Venemaa kodanik ja ärimees Anton Soldunov koos abikaasa Svetlana Soldunovaga. Eestis on neil kaks ühist firmat, mis on asutatud 2005. ja 2006. aastal. Mehele kuulub maja Haaberstis ja neli korterit Tallinna kesklinnas Maakri tänavas. Venemaal tegutseb tema firma Peterburis ja Moskvas Renault-autode edasimüüjana.

Virgo Kruve

Tartu üritused

Laupäeval, 21. mail kl 13 saavad Keskerakonna Tartu büroos (Ülikooli 12) kohvilauas kokku seniorid.

Külas on Riigikogu liige, Keskerakonna peasekretär Priit Toobal.

Neljapäeval, 26. mail kl 17.30 TÜ raamatukogu suures saalis (Struwe 1) Keskerakonna Tartu linna piirkonna aastakoosolek.

TALLINNA TV

23. - 30. mai

E, 23.05

09:55 KAVA
10:00 TeTeVeke: multifilm*
10:15 Terve tervis*
10:45 Kultuurimeeter*
11:15 KodanikuTV. Südamele ära*
11:45 Vaba Mõtte Klubi 4/8*
12:45 Kuum ja terav*
13:25 InfoTV
18:55 KAVA
19:00 TeTeVeke: Tähepõisi seiklused
19:15 TeTeVeke: multifilm
19:30 Hingelt tugevad, 6. saade
20:00 Pealinnapilt
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Fido
22:20 KAVA
22:25 Hingelt tugevad, 6. saade*
22:55 Pealinnapilt*
23:25 TÄNA*
23:45 Fido*
01:15 InfoTV

T, 24.05

09:55 KAVA
10:00 TeTeVeke: Tähepõisi seiklused*
10:15 TeTeVeke: multifilm*
10:30 Hingelt tugevad, 6. saade*
11:00 Pealinnapilt*
11:30 Tallinn liigub*
12:00 Kultuurimeeter*
12:30 InfoTV
18:55 KAVA
19:00 TeTeVeke: multifilm
19:10 Luubi all. Tarbijakaitse saade
19:30 Vaba Mõtte Klubi 4/8*
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Head ööd
22:20 Luubi all. Tarbijakaitse saade*
22:25 Vaba Mõtte Klubi 4/8*
23:45 TÄNA*
00:05 Head ööd*
01:35 InfoTV

K, 25.05

09:55 KAVA
10:00 TeTeVeke*
10:15 TeTeVeke: multifilm*
10:30 Aleksei Turovski lood, 4*
11:00 Vaba Mõtte Klubi 4/8*
12:00 OTSE: Linnavalitsuse pressikonverents
12:30 Luubi all. Tarbijakaitse saade*
12:50 InfoTV
18:55 KAVA
19:00 TeTeVeke: Tähepõisi seiklused
19:15 Koos parima sõbraga*
19:30 Linnavalitsuse pressikonverents*
20:00 Linnaruum*
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Püha Anna ime
23:30 KAVA
23:35 Linnavalitsuse pressikonverents*
0:05 TÄNA*
0:25 Püha Anna ime*
3:05 InfoTV

N, 26.05

09:55 KAVA
10:00 TeTeVeke: Tähepõisi seiklused*
10:15 TeTeVeke: multifilm*
10:30 Linnavalitsuse pressikonverents*
11:00 Pealinnapilt*
11:30 Hingelt tugevad, 6. saade*
12:00 InfoTV
18:55 KAVA
19:00 TeTeVeke: Tähepõisi seiklused
19:15 TeTeVeke: multifilm
19:20 Meistrite linn
19:40 Eesti lövid
20:00 KodanikuTV. Südamele ära
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Parfüüm: Ühe mõrva lugu (Perfume: The Story of a Murderer, Saksamaa, Hispaania, Prantsusmaa, 2006)

23:05 KAVA
23:10 Meistrite linn*
23:30 Eesti lövid*
23:50 KodanikuTV. Südamele ära*
0:20 TÄNA*
0:40 Parfüüm: Ühe mõrva lugu*
2:55 InfoTV

R, 27.05

09:55 KAVA
10:00 TeTeVeke: Tähepõisi seiklused*
10:15 TeTeVeke: multifilm*
10:25 Meistrite linn*
10:45 Eesti lövid*
11:05 KodanikuTV. Südamele ära*
11:35 Aleksei Turovski lood, 3*
12:05 Tallinn liigub*
12:35 InfoTV
18:55 KAVA
19:00 TeTeVeke: Tähepõisi seiklused
19:15 TeTeVeke: multifilm
19:20 Kuum ja terav
20:00 Kultuurimeeter
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Orbudekodu
22:35 KAVA
22:40 Kuum ja terav*
23:20 Kultuurimeeter*
23:50 TÄNA*
00:10 Orbudekodu (El Orfanato, Hispaania, Mehhiko, 2007)*
01:55 InfoTV

L, 28.05

09:25 KAVA
09:30 TeTeVeke: Tähepõisi seiklused*
09:40 TeTeVeke: multifilm*
10:00 Hommikukohv
10:30 Kultuurimeeter*
11:00 Luubi all. Tarbijakaitse saade*
11:20 Eesti lövid*
11:40 Meistrite linn*
12:00 OTSE: XXX Tallinna Vanalinna Päevad
18:55 KAVA
19:00 TeTeVeke: multifilm
19:10 Eesti lövid*
19:30 Aleksei Turovski lood
20:00 Garaažist välja
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:45 Euroopa tee (European way), 4. saade
21:00 Veneetsia kaupmees
23:10 KAVA
23:15 Aleksei Turovski lood*
23:45 Garaažist välja*
00:15 Veneetsia kaupmees (Merchant Of Venice, Itaalia, Luxembourg, Suurbritannia, USA, 2004)*
02:25 InfoTV

P, 29.05

09:25 KAVA
09:30 Euroopa tee (European way), 4. saade*
09:45 TeTeVeke: multifilm*
10:00 KodanikuTV. Südamele ära*
10:30 Hommikukohv*
11:00 Pealinnapilt*
11:30 Garaažist välja*
12:00 OTSE: XXX Tallinna Vanalinna Päevad
18:55 KAVA
19:00 TeTeVeke: multifilm
19:10 Meistrite linn*
19:30 Vaba Mõtte Klubi 5/8
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:45 Euroopa tee (European way), 4. saade. Vene keeles*
21:00 Kukkumine (The Fall, USA, India, 2006)
22:55 KAVA
23:00 Vaba Mõtte Klubi 5/8*
00:00 Eesti lövid*
00:20 Kukkumine (The Fall, USA, India, 2006)*
02:15 InfoTV

Nädala juubilar WLADYSLAW SIKORSKI 130

Wladyslaw Eugeniusz Sikorski, Poola peaminister eksiilis ja relvajõudude ülemjuhataja aastatel 1939-1943, sündis 20. mail 1881 Tuszowis. Šarmanne ja andekas Wladyslaw alustas haridusteed õpetajate seminaris. Järgnesid õpingud Lwowi Polütehnikumis. Tema esialgne eitav suhtumine armeeteenistusse muutus kohustusliku ajateenistuse läbimisel aastatel 1904-1905 kutsumuseks ja viis Austria sõjakooli, mille Wladyslaw lõpetas ohvitserina. Sikorski tegevuses polnud suure väejuhi teravmeelsust, ta täitis oma kohuseid *lege artis* ja oli pigem staabiohvitseri kui juhi tüüpi. Tema nooruses ei viidanud miski hiilgavale karjäärile. Marssal Pilsudskiga (riigitegelane ja Poola sõjaväe rajaja) kohtus Sikorski esmakordselt salaorganisatsioonis, kus valmistati relvastatud ülestõusuks Vene impeeriumi vastu. Suurepärase organisaatorina alustas Sikorski I Maailmasõja vallandumise järel Poola leegionide formeerimist. Sellest ajast algasid paraku ka tema vastuolud Pilsudskiga, mis takistasid hiljem Sikorski karjääri nii sõjaväes kui ka riigiteenistuses. Sikorski täitis küll edukalt erinevaid sõjaväelisi ameteid, kuid armeed juhtis reaalselt vaid 1920. aastal. Kindral on Vabadusristi I liigi 2. järgu kavaleraastast 1922. 1922. aastal mõrvati vaba Poola esimene president Gabriel Narutowicz. Riigis valitses

kaos. Tänu Sikorski diplomaatidele oskustele sai temast Pilsudski nõusolekul lühikeseks ajaks peaminister. Põhiliseks sisepoliitiliseks ülesandeks oli maha rahustada pingelist olukorda ning viia riik kriisist välja. Paraku võtsid erimeelsused Pilsudskiga talt lõpuks kõik riiklikud ametid. Aastatel 1928–1939 elas Sikorski tagasihoidlikult koos abikaasa ja tütreaga väikeses maavalduses Parchanis ja pühendus kirjutamisele. Ta valdas võrdsest hästi nii mõõka kui ka sulge. 1934. a. ilmus Sikorskilt rahvusvahelist tunnistust pälvinud raamat „Tulevane sõda“, milles kirjeldas ülima täpsusega tulevase maailmasõja sündmusi. Teost tõlgiti mitmesse keelde. Venemaalne väljaanne kuulus sõjakoolides kohustuslikku lektüüri. Teise maailmasõja puhkemise järel viis poolakatele nii isoleerimulikul võitlusvaim Sikorski Prantsusmaale, kus äsja ametisse nimetatud Poola president eksiilis Wladyslaw Raczkiewicz kinnitas ta juba 30. septembril 1939 eksiilivalitsuse peaministriks. Sikorski oli ideaalne valik. Puhta südamega ja rikkaliku teadmispagasiga, tulnuna opositsioonierist ei lasunud tal sõjaeelse valitsuse vastutusekoormat. Poola riik hävitati ju kolme nädala jooksul ning valitsus põgenes Rumeenia kaudu laia maailma.

Sikorski valitsuskabinet moodustati peamiselt opositsioonipoliitikutest. Endale broneeris ta sõjaminstri portfelli ja alustas kiiresti Poola väeüksuste formeerimist. Prantsusmaa, Inglismaa ja USA tunnustasid Sikorski valitsust kohe. See mees suutis näidata, et Poola riik eksisteerib edasi. Peatselt aga selgus, et eksiilivalitsus pidi alluma kõigi oluliste ja vähemolulistete otsuste tegemisel liitlaste taatele.

Prantsusmaa kapituleerumise järel siirdus valitsuskabinet Londonisse, kus Sikorski jätkas relvajõudude loomist. Sõja lõpuks ulatus Poola väe suurus juba 200 tuhande meheni. 1941. aastal lisandus liitlaste hulka Venemaa. Inglastele oli oluline liitlaste hea läbisaamine, kuid samas lasus neil vastutus Poola eest. Inglaste tungival soovitusel lendas Sikorski 1941. aasta detsemb-

ris Moskvasse, et sõlmida Staliniga Poola–Venemaa vaheline sõpruse ja koostöö leping. Pagulusvalitsuse juhina oli Sikorski oma kodumaal erakordselt populaarne. Ta oli miljone poolakate usu ja lootuse kehastus ning vabadusvõitluse sümbol. Sikorski viimane depešš jõudis okupeeritud Poolasse 5. veebruaril 1943. Valitsusjuht pöördus erinevate vastupanuliikumise rühmituste poole ettepanekuga konsolideeruda ja tegutseda ühtse programmi alusel. Selline lepe sõlmitigi augustis 1943. 1943. aasta kujunes poolakatele eriti rängaks. Aprillis jõudis avalikkuse ette teade Katyni veresaunast. Sikorski nõudis selgitusi Rahvusvahelise Punase Risti kaudu, mis viis diplomaatiliste suhete katkemiseni Venemaaga. Inglaste ja prantslaste polnud tüli liitlaste seas meeltemööda. Ignoreeriti Poola lakkamatuid nõudmisi leppida kokku sõjaeelsete piiride taastamises. Poolakad olid muutunud tülikaks. 12. mail 1943 lubas Churchill oma kirjas Stalinile peatseid muutusi Poola emigratsioonivalitsuse koosseisus. Mässuga ähvardasid ka Nõukogude Liidu territooriumilt Lähis-Idasse suunatud Poola väeüksused. Kindral Sikorski lendas Lähis-Itta sealseid üksusi rahustama. See reis jäigi kindralile viimseks. 4. juulil

1943 kell 23.00 Gibraltarilt Londonisse startinud lennuk Sikorskiga pardal kukkus 16 sekundit hiljem merre. Tõotamast lakkasid kõik neli mootorit. Kindral koos kaas-konnaga, kelle hulgas oli ka Sikorski ainus tütar Zofia Lesniowska, hukkus. Meeskonnast pääses ainsana elusalt esimene piloot.

Sikorski surnukeha toodi merest välja veel enne keskööd, viidi Inglismaale ja maeti Nottinghami lähedale Newarki Poola lendurite kalmistule. Spetsialistide arvates on tegemist tõenäoliselt kummalisima õnnetusega lennunduse ajaloos. Inglased viisid läbi katastroofi põhjuste uurimise, kuid selle tulemused salastati kuni aastani 2050. Kuna avalikkusele teatatud õnnetuse põhjused jäid ebaselgeks, tekkis arvukalt spekulatsioonide. Mittevajalikuks osutunud liitlaste kõrvaldamises kahtlustatakse nii Churchillit kui ka Venemaa. Ajaloolased ja filmid produtseerivad ohtralt subjektiivseid visioone kindral Wladyslaw Sikorski surmast. 17. septembril 1993 saabus kindrali põrm kodumaale ja maeti Waweli kuningalossi krüpti.

Kindral Sikorski on suurmees, kelle valis välja ajalugu ja tegi temast legendi.

Rita Makarova

...PÄEV (MARIKUS)		
...TÄHTSUS	...AEG	...MÄRKUS
...TÄHTSUS	...AEG	...MÄRKUS
...TÄHTSUS	...AEG	...MÄRKUS
...TÄHTSUS	...AEG	...MÄRKUS
...TÄHTSUS	...AEG	...MÄRKUS
...TÄHTSUS	...AEG	...MÄRKUS
...TÄHTSUS	...AEG	...MÄRKUS
...TÄHTSUS	...AEG	...MÄRKUS
...TÄHTSUS	...AEG	...MÄRKUS
...TÄHTSUS	...AEG	...MÄRKUS
...TÄHTSUS	...AEG	...MÄRKUS
...TÄHTSUS	...AEG	...MÄRKUS
...TÄHTSUS	...AEG	...MÄRKUS
...TÄHTSUS	...AEG	...MÄRKUS
...TÄHTSUS	...AEG	...MÄRKUS
...TÄHTSUS	...AEG	...MÄRKUS
...TÄHTSUS	...AEG	...MÄRKUS
...TÄHTSUS	...AEG	...MÄRKUS
...TÄHTSUS	...AEG	...MÄRKUS
...TÄHTSUS	...AEG	...MÄRKUS
...TÄHTSUS	...AEG	...MÄRKUS

MOOTOR-RATAS

1500. AMPER

HAPUPII-MAJOOK

EESTI ...GRÜNBERG (ILUISUT.)

PLAAT KAKS-KUMMEND-TAHUKAT

JÕGI ITAALIAS TRÜRK-PAGARI-TOODE

BOHIS TUCH ELO...

KENAMA

V-KREEKA SÕJALAEV

JUMEST

...KEST (LÜL-JALGSED)

ANNO+KALA TIHTI

EGIPT. JUMAL KUNSTI-TEADL (E+N)

VÄAVEL

...PUUDIST (NÄITL)

KEELE-MEES LÕUNA LUH-VAN-GERDUS

KALA-LAEVADEL MÜNAKUJ. KÖVER-JOON NEEPER

END. MALETAJA HIRV (HARULD.) AUS KRIPIS

EAKAS UNITED KINGDOM

...POLJITKA

"Homme on linnuristipäev ja ...!"

Paavst: "Eks ristime siis linde!"

... pollütööd teha ei tohi!"

Põllumees: "Homme on linnuristipäev ja ...!"